

SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU ZVĒRINĀTO EKSPERTU LATVIJAS NACIONĀLAS ASOCIĀCIJAS (STZELNA) ĒTIKAS KODEKSS .

2004.gada 14. janvārī Sauszemes transportlīdzekļu zvērīnāto ekspertu Latvijas nacionālās asociācijas ārkārtējā pilnsapulcē pēc vispārātzītiem pamatpienākumiem pieņemts sekojošs ētikas kodekss

1. Vispārīgie nosacījumi.

Šis kodekss nosaka sauszemes transportlīdzekļu zvērīnāto ekspertu profesionālās ētikas normas, kuras jāievēro zvērīnātajiem sauszemes transportlīdzekļu ekspertiem un ekspertu kandidātiem , pieprasot publiski apliecināt kā pienākumu šo pamatnoteikumu ievērošanu, uz kuriem STZELNA biedri un biedru kandidāti savā darbībā balstās.

Ētikas kodeksa pamatuzdevums ir atgādināt un uzturēt spēkā sauszemes transportlīdzekļu zvērīnāto ekspertu godprātīgu ,neatkarīgu , taisnīgu un atbildīgu domāšanas veidu un rīcību .

Ētikas kodekss nosaka pareizas uzvedības normas STZELNA biedriem un biedru kandidātiem (turpmāk tekstā STZ eksperts) ,reizē sniedzot sabiedrībai instrumentu asociācijas biedru un biedru kandidātu vērtēšanai.

2. Vispārīgie pamatprincipi.

Zvērīnātie sauszemes transportlīdzekļu eksperti savus amata pienākumus pilda ievērojot Latvijas Republikas spēkā esošos normatīvos aktus, Sauszemes transportlīdzekļu zvērīnāto ekspertu Latvijas nacionālās asociācijas statūtus un iepriekš minētās asociācijas pilnsapulces un valdes lēmumus, kā arī ievērot profesionālās ētikas normas /ētikas kodeksu/.

3. Pamatprincipi.

3.1. Neatkarība.

STZ ekspertam jābūt pilnīgi neatkarīgam un brīvam no jebkādas ietekmes, jo sevišķi tādas, kas var rasties sakarā ar viņa personīgām interesēm vai kāda spiediena rezultātā.

Sauszemes transportlīdzekļu zvērīnāts eksperts nedrīkst iesaistīties cita darbā vai darbības jomā, ja tas var ietekmēt viņa neatkarību.

3.2. Uzticība un personiskais godīgums

STZ eksperts aizstāv savas profesijas godu, cieņu un tradīcijas, kas ir obligāts priekšnoteikums attiecībām, kas balstās uz uzticēšanos.

Kā profesionālā darbībā, tā arī privātā dzīvē zvērīnātam ekspertam jāatturas no tādas uzvedības vai rīcības, kas var apkaunot viņa profesiju, izsaukt šaubas par viņa cieņu, godīgumu un taisnīgumu. STZ eksperts atturas no konfidenciālas informācijas izmantošanas personīgo labumu gūšanai.

STZ eksperts vienmēr rīkojās tā , lai nostiprinātu un veicinātu pamatotu sabiedrības uzticēšanos STZELNA darbībai un , atbilstoši Satversmei , ar lojalitāti attiecās pret Latvijas tautu un valsti.

3.3. Drosme.

STZ eksperts atzīst drosmi par nepieciešamu nosacījumu godīguma un taisnīguma interešu kā arī jaunu un konstruktīvu ideju aizstāvībai. Drosme izkopjama, lai mazinātu korupciju, kā arī lai nostātos pret jebkuru negodprātību un savtīgumu tuvākā vidē un sabiedrībā kopumā.

3.4. Konfidencialitāte.

Jebkurai rakstiskai vai mutiskai informācijas apmaiņai starp sauszemes transportlīdzekļu zvērināto ekspertu un viņu klientiem vai darba devējiem, kā arī starp pašiem ekspertiem, ja tā saistīta ar tehniskās ekspertīzes veikšanu, jābūt konfidencialai. Šis pienākums attiecas arī uz ekspertu palīgiem un personālu.

Apdrošināšanas kompānijas vai individuālie klienti, kuri pasūta tehniskās ekspertīzes, saņem ekspertīzes rakstveidā un tikai ar pasūtītāja atļauju tiek izsniegti ekspertīzes materiāli otrajai pusei.

3.5. Personīga reklāma.

STZ eksperts nedrīkst reklamēt sevi, ja tas neatbilst viņa zināšanu līmenim. Reklāmas saturs nedrīkst būt uzmācīgs un paust pārākumu par citiem kolēģiem. STZ eksperta nosaukumu atļauts lietot vēstulju galotnēs, uz vizītkartēm, telefonu grāmatās, uz dzīvokļu izkārtnes un tamlīdzīgi-tikai kā paziņojumu bez reklamējoša izcēluma nav pieļaujama STZ eksperta pieminēšana kādā uzņēmumā vai preču nosaukumā. STZ eksperts nedrīkst reklamēties un piedāvāt savus pakalpojumus citās valstīs, kur šādas darbības ir aizliegtas.

3.6. Savstarpējās attiecības.

1. STZ eksperts ir korekts, laipns, izpalīdzīgs pret saviem amata brāļiem, izturās bez augstprātības, respektējot viņu tiesības un pienākumus /koleģialitātes princips/, veicinot cieņas, labvēlības un kultūras gaisotni tuvākajā vidē un sabiedrībā kopumā.

2. Sauszemes transportlīdzekļu zvērinātam ekspertam nav pieļaujams profesionālo interešu pretstatīšana taisnīgumam.

3. STZ ekspertu nedrīkst identificēt ar viņa klientu t. i. atzīt, ka viņam ir vienādas intereses, vai klientu lietu sakarā ar profesionālā pienākuma pildīšanu.

4. STZ ekspertam jāizturas pret saviem profesijas kolēģiem pieklājīgi, iecietīgi un ar vislielāko godīgumu. Valodas izteicieni jāizvēlās objektīvi un bezpartejiski, jārespektē pušu un citu sarunu dalībnieku tiesības. Kritizējot jāizvairās no cieņas aizskarošiem apvainojumiem, kritikai jābalstās uz faktiem un to godīgu interpretāciju un argumentāciju. Par zemisku atzīstamas intrigas un atriebības kā atbilde uz pamatotu kritiku.

5. STZ eksperts dalās ar kolēģiem zināšanās un pieredzē.

6. STZ eksperts saglabā cieņu visās dzīves situācijās gan saistībā ar amatu darbību, gan privāti. Par pašcieņas trūkumu atzīstama STZ eksperta pērkamība un ļaušanās sevi izmantot kādu savtīgu interešu nolūkos.

7. STZ kas sadarbojas ar ārzemju kolēģiem, ir paaugstināta atbildība par savu profesionālā pienākuma veikšanu, jo ārzemju kolēģi no viņa ir atkarīgi lielākā mērā kā

vietējie kolēģi. Ārzemju kolēģi jāinformē par tiesību un apdrošināšanas īpatnībām Latvijas Republikā, un jāsniedz visa veida palīdzība darba pienākumu veikšanā.

8. STZ eksperts savu viedokli par kolēģa neprofesionālo darbību pauž konstruktīvā formā, sniedzot par to objektīvu informāciju. Pirms informācija tiek sniegta asociācijas pilnsapulcei, valdei vai ētikas un strīdu komisijai iesniedzējs par to informē konkrēto kolēģi. {veic pārrunas}.

9. STZ eksperts nekādos apstākļos neizsaka cita eksperta cieņu aizskarošas un noniecinošas piezīmes.

10. STZ eksperts gādā, lai ētikas kodeksā minētos principus ievērotu arī viņa pakļautībā esošā eksperta vai konsultatīvā biroja darbinieki.

11. STZ eksperts neietekmē citas amatpersonas, lai iegūtu personīgo labumu.

12. STZ eksperts sava darbībā neatbalsta un neslēpj nelikumības, nesaistās ar tādām personām, kuru veiktās darbībās ir acīmredzamas nelikumības vai tādas, kas kalpo nelikumīgiem mērķiem.

13. STZ eksperts nepārvilina cita STZ eksperta klientus.

14. STZ eksperts ievēro noteiktās atlīdzības taksas, viņam ir brīva vienošanās par honorāru ar pasūtītāju. Brīvas vienošanās honorārs nedrīkst būt acīmredzami nesamērīgs attiecībā pret pierādīti paveikto darbu.

15. Savlaicīgi jāveic biedru naudas maksājumi. Ja biedru nauda bez attaisnojoša iemesla nav maksāta 3 mēnešus, asociācijas biedrs zaudē balsu tiesības, ja parāds bez attaisnojoša iemesla sasniedz 6 mēnešu biedra naudas apmērus, kopsapulcē tiek balsots par biedra vai biedra kandidāta izslēgšanu. Balsu tiesības STZELNA biedrs atgūst 24 stundas pēc biedru naudas parāda nomaksāšanas. Ja asociācijas biedram vai biedra kandidātam ir radušās grūtības ar biedru naudas samaksu, viņš par to informē kasieri un kasieris dara zināmu to valdei. Ja valde uzskata, ka iemesli ir attaisnojami, biedrs vai biedra kandidāts tiek atbrīvots no biedru naudas maksas. Šī informācija ir konfidenciāla un nav izplatāma. Valdes locekļiem nav tiesības par to informēt citas personas asociācijā un ārpus tās.

16. Sanāksmju, sapulču mācību pasākumu laikā mobilajiem telefoniem jāizslēdz zvans. Par mobilā telefona lietošanu šajā laikā, jāmaksā „cieņas nauda”, Ls 5. apmērā asociācijas kasē.

3.7. Attiecības ar klientiem.

1. Veicot sauszemes transportlīdzekļu tehnisko ekspertīzi, STZ ekspertam aizliegts ar savu darbību vai bezdarbību kaitēt gan darba pasūtītāja, gan apskatāmā sauszemes transportlīdzekļu īpašnieka interesēm.

2. Pildot savus amata pienākumus STZ eksperta attieksmei jābūt taisnīgai un vienādai pret visiem sabiedrības locekļiem.

3. STZ eksperts nevar uzņemties lietu vešanu, ja viņš nav kompetents vai nevar precīzi veikt profesionālo pienākumu, kā arī nevar iekļauties pasūtītāja termiņos.

4. STZ eksperts nedrīkst atļaut savu profesionālo praksi vai savu vārdu izmantot citām personām.

5. STZ eksperts atzīst savas kļūdas un labo tās.

6. STZ eksperts ir neatkarīgs pušu interešu pārstāvis, nepieļaujot savā darbībā šķietamu nostāšanos kādā no pusēm. Konflikta situācijā zvērināts eksperts rīkojas objektīvi, ievērojot pušu argumentus un mēģinot rast konflikta risinājumu.

7. STZ eksperts neizmanto ļaunprātīgi klientu, sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku vai citu personu nezināšanu vai kļūdas.

8. STZ eksperts ievēro pieņemšanas laiku, bet par savu prombūtni savlaicīgi izliek paziņojumu.

9. STZ eksperts kvalitatīvi aprīko ar tehnisko aprīkojumu savu biroju un veic optimālo darba organizāciju atbilstoši klientu vajadzībām.

10. STZ eksperts gādā par viņam uzticēto lietu, aktu un dokumentu glabāšanas slepenību un drošību. Ar īpašu uzmanību viņš izturās pret eksperta zīmoga glabāšanu.

11. STZ eksperts gādā par sava biroja telpu gaumīgu izskatu un kārtību, īpaši nodrošinot, lai valsts - karogs vai ģērbonis darba vietā tiktu izvietots ar cieņu.

12. STZ eksperts var brīvi atteikties no sauszemes transportlīdzekļu apskates un lietas vešanas, ja:

- a) personīgā ieinteresētība var būt par pamatu neobjektīvai ekspertīzei (radniecība, draudzība, tuvas darījumu attiecības, strīdus attiecības);
- b) viņam ir šaubas par savu atbilstošo kompetenci;
- c) veselības stāvokļa un nedrošības dēļ.

Par atteikšanās iemesliem STZ eksperts nekavējoši ziņo pasūtītājam. STZ eksperts nevar atteikties no lietas vešanas, kuru viņš jau uzņēmis.

13. STZ eksperts nedrīkst savā darbībā iesaistīt nekvalificētas personas, kas neatrodas viņa kontrolē vai pakļautībā.

14. STZ ekspertam savu klientu intereses ir jāaizstāv drosmīgi, godīgi un neatlaidīgi, nekaitējot valsts un citu personu tiesību garantijai.

15. STZ eksperts nedrīkst apzināti sniegt nepatiesu informāciju vai padomu, kurš ir pretrunā ar likumu.

16. Ja STZ ekspertam kāds traucē veikt uzdoto darbu, viņam neatliekami jāziņo par to pasūtītājam vai tiesību sargājošiem orgāniem.

17. STZ eksperta noslēpumu glabāšanas pienākums veicot ekspertīzes uzskatāms par noteiktu nepieciešamību.

18. STZ ekspertam aizliegts, saskaņā ar eksperta darbību, pieprasīt pabalstus vai privilēģijas sev vai citām personām, iespaidojot savu objektivitāti. STZ ekspertam ir pienākums darīt visu, kas viņa spēkos, lai novērstu to, ka šādus pabalstus vai privilēģijas izmanto viņa kolēģi vai radnieki.

3.8. Attiecības ar asociāciju un staptautiskām institūcijām.

1. STZ eksperts atbalsta un sastāv profesionālās un internacionālajās apvienībās, kas saistītas ar STZ eksperta profesiju.

2. STZ eksperts piedalās asociācijas pilnsapulcēs, izsakot priekšlikumus, piedaloties debatēs, balsojot un lēmumu izpildē, ievērojot pilnsapulces un valdes lēmumus arī gadījumos, kad viņam pašam ir pretējs viedoklis. Savu lemšanu un rīcību STZ eksperts balsta uz pašuzraudzību, paškontroli un pašierobežojumiem.

3. STZ eksperts iesniedz priekšlikumus asociācijas valdei vai pilnsapulcei, kas saistīti ar ekspertu darba uzlabošanu.

4. Etikas kodeksa īstenošana STZELNĀ notiek caur asociācijas Ētikas un strīdus komisiju

3.9. Interesu konflikts

STZ eksperts nedrīkst pārstāvēt un aizstāvēt ar savstarpēji konfliktējošām interesēm. Ārpustiesas gadījumos tas pieļaujams vienīgi noskaidrojot visu ieinteresēto pušu savstarpējo konfliktu, vai iespējamo konfliktu un vienīgi ar klienta piekrišanu.